

Foaia Diecezană

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

<p>Prețul abonamentului:</p> <p>Pe un an . . . . . 240 Lei Pe jumătate de an . . . . . 120 Lei Pe un pătrar de an . . . . . 60 Lei Un număr . . . . . 5 Lei Pentru străinătate pe un an . . . 300 Lei</p>	<p style="text-align: center;">APARE DUMINECA</p> <p>Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”, iar banii pentru abonamente și inserațiuni se trimit administrațiunii „Tipografia și Librăria Diecezană” în Caransebeș.</p>	<p>Prețul inserțiunilor:</p> <p>Pentru publicațiuni oficiale, concurse edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei</p>
--	---	---

Biserica creștină a Răsăritului a învins lumea păgână.

De: prof. Constantin Rudneanu.

Într-o vreme când lumea păgână stăpâna întreaga viață Mediteraniană până în depărtările cele mai mari — zeitățile poporului grec triumfau — atunci filosofia cea mai gustată, „ultima creație a spiritului grecesc” era neoplatonismul.

Creștinismul își face loc tot mai mult atât în țările grecești, cât și dincolo de Dunăre. . . Biserica din Răsărit răsare ca o stea conducătoare în marea masă a politeismului greco-roman — ea apare cu organizația sa, cu sfinții săi și în lupta dintre cele două lumi rămâne definitiv pecetluită soarta lumii păgâne — iar Biserica lui Iisus Hristos învingătoare.

Popoarele Răsăritului înțeleg marele rol al vieții creștine, se identifică cu învățăturile, cu soarta ei, — devin adepții hotărâți ai Mântuitorului. *Biserica și poporul e una.*

Și în această unitate atât de strâns legată, noi recunoaștem concepția unei vieți superioare, care ne face să ne gândim la armonia ce s'a desfășurat în trecut și până azi. Colaborare fericită, fiindcă sufletul creștinului ortodox simte datoria și calea chemării sfinte a Bisericii.

Ortodoxia s'a menținut datorită unei lungi perioade de luptă ce a trebuit să o ducă cu dușmanii ei — păgâni, eretici — cari au ros temelile edificiului creștin.

Istoria popoarelor din peninsula Balcanică ne oferă atâtea exemple de eroism creștinesc — lupta pentru apărarea credinței ortodoxe a făcut ca Biserica lui Hristos să vie în ajutorul celor desnădăjduiți — ea predica și predică și azi neconținut ideea de eternitate, sacrificiu, mila și frățietatea.

Popoarele din Răsărit aveau credința religioasă a revelațiunii și a tradițiilor religioase, și aceasta a jucat un rol hotărâtor în Biserica ortodoxă.

Civilizația creștină, datorită influențelor adânci spirituale, a realizat un adevărat miracol în ceea ce privește sufletul omenesc, l-a fortificat în lupta pentru înțelegerea și trăirea vieții vecinice.

Biserica ortodoxă e una. Ea are conștiința clară și precisă a rostului ce-l urmărește, fiindcă este moștenitoarea apostolilor. Opera omului aci este redusă și el nu poate modifica nimic. Acest adevăr primordial, spune un teolog ortodox, este o axiomă a credinței.

Opera întreprinsă de Biserica creștină din Răsărit a uimit lumea prin plenitudinea actelor de ajutorare și de ridicare a moralului în toate domeniile vieții spirituale; iar dificultățile ce i-au ieșit în cale — mai ales din partea acelor cari sub diferite forme mențineau ideile și practicele păgâne; „spiritul apocaliptic” a fost înlocuit cu învățăturile creștine, dominante în diferite ramuri ale culturii umane.

În vremuri de crize acute, momente de tristețe, de barbarie, Biserica lui Hristos din Răsărit n'a disperat, n'a descurajat, ci și-a urmat *drumul drept al sacrificiului*, al eroismului — aci ne putem provoca la miile de exemple de mucenicie ale creștinilor din primele veacuri ale creștinismului și până la groaznicul măcel ce s'a deslănțuit în diferite țări și regiuni ale Europei — valoarea istorică și permanent spirituală a învățăturii creștine a lăsat urme adânci, a impus respect pretutindeni.

De aceea ochii tuturor se îndreaptă azi către Răsărit, „spre acea stâncă a tuturor religiilor, de unde ne-a venit și creștinismul în lume”.

Să înțelegem valoarea semnificativă a acestor vremuri de o importanță covârșitoare în istoria Bisericii creștine. Să fim gata ca prin faptele noastre să ne apropiem tot mai mult de Impărăția lui Dumnezeu — Impărăția vecinică.

Sufletele noastre să fie îndreptate spre „Ierusalimul ceresc” — Cetatea nebiruită a eternității!

Săptămâna.

„Ei le-au primit, și au cunoscut cu adevărat că dela Tine am ieșit, și au crezut că Tu m'ai trimis”.
I. 17. 8.

Am cetit cu mult folos o conferință ce s'a ținut sub auspiciile Consiliului Central Bisericesc, la Fundația Dalles în 1933, desprinzând pentru noi, constatarea că; „...invențiile spiritului omenesc au sporit încrederea omului în el. Pe deoparte progresul material fără sfârșit, naștea un utilitarism universal, pe de altă parte cercetările științei făceau pe om să creadă că puterile îi sunt fără margini, că el se poate lipsi de orice altă putere a sufletului său decât știința, fiindcă știința este în stare să rezolve tot, să explice tot și să-l ajute în tot. S'a ajuns astfel la aceea doctrină inferioară a monismului lui Heckel, care cunoaște o singură existență, aceea a materiei, și care compara sufletul omenesc cu energia dinamică pe care o desfășoară un simplu motor în mers. Atât de departe a mers acest spirit al veacului al XIX-lea, încât el a ajuns să pună în cumpănă, ca egale, știința și pe Dumnezeu, să socotească că știința poate constitui un surrogat al Dumnezeirii — cu aceeași simplitate, cu care un copil crede că se poate înlocui natura cu toate minunatele ei taine, printr'un simplu decor de teatru”.

Iar ca o concluzie a rezultatelor utilitarismului sec. al XIX-lea — care durează până prin 1928 — conferențiarul spune: „Omul, omul sec. XIX, apare ca un incapabil să-și chivernisească propria lui casă. Unde încetează puterea omului, începe însă puterea lui Dumnezeu. În locul omului din veacul al XIX-lea, care își credea puterile lui nemărginite, apare omul din veacul al XX-lea, care își înțelege propria lui nevolnicie și care se îndreaptă spre Dumnezeu cel uitat și-i spune: Incredut am fost și m'am înșelat, îndrăzneț am fost și m'am umilit”.

Desigur, că vorbele de mai sus, sunt constatările unei suple intelectualități și unor bogate cunoștințe cărțurărești, dar luată istoria biblică și cercetată cu atențiune, ne arată deșertăciunea omenescă în toată goliciunea ei, trăgând con-

cluzia atât de firească că acolo unde încetează puterea omenescă, începe puterea lui Dumnezeu.

Avem atâta bogăție de învățătură pentru om și sufletul său în cărțile sfintei biserici scrise cu simplitate și profunzime neegalată în istoria culturii omenesti, încât cel mai nevolnic suflet poate scoate adevărul în toată puritatea și consistența lui.

Iată un fragment din Chiriacodromion (Sibiu 1855) referitor la evanghelia Duminecii sl. Părinți: „În vremea necazului și a neputinței, unde înălțăm mâinile noastre? *La cer.* La fieștecare neputință și ticăloșie, unde ridicăm ochii? *La cer.* În vremea nevoii, pe cine chemăm? *Pe Dumnezeu.* Și ce strigăm? *Doamne mântuiește-ne.* Cine a vărsat aerul spre răsuflarea ta, focul spre încălzirea ta, apa spre răcorirea ta? Cine a zidit atâtea dobitoace spre slujba ta, atâtea roade spre hrana ta, atâtea flori spre veselia ta? Cine a făcut trupul tău și a zidit sufletul tău și te-a alcătuit pe tine făptură cuvântătoare mai cinstită decât toate cele de pe pământ? Cine a dat ție ochi să vezi, urechi să auzi, gură să vorbești, mâni să lucrezi, picioare să umbli; cine a dat ție minte să socotești, înțelegere să cunoști, înțelepciune să te îndreptezi? *Nimeni altul decât numai unul Dumnezeu!*

Să facă omul — pe care Iisus, răstignindu-se pe cruce l-a ridicat până la Dumnezeu — asemănare între, utilitarism și puterea dumnezească și concluzia este lesne de aflat.

Pr. Tr. Constantin.

Serbarea dela Cercul Franco-Român.

O modestă contribuție la continuarea tradițiilor culturale ale orașului nostru aduce și Cercul Franco-Român. O sală luminoasă, în plin centru, stă la dispoziția celor iubitori de scrisul francez. Ori ce intelectual din oraș sau provincie, poate să frecventeze acest local în mod absolut gratuit în fiecare zi între orele 3 — 8. Va găsi ziarele *Le Temps*, *Excelsior*, revistele *L'Illustration*, *Les Annales*, *Conferencia*, *La Revue des Deux Mondes* și alte periodice. Amintim aceasta, deoarece este de dorit ca și generația tânără de intelectuali, preoți și învățători dela sate, doritori de a păstra contactul cu limba și cultura franceză, să petreacă aici câteva momente plăcute, procurate de bogatul material de lectură ce le stă la îndemână. Mercuria și Sâmbăta între orele 6 — 8 un membru al comitetului stă la dispoziția publicului pentru a distribui cărți și oferindu-i tot odată și ocazie pentru conversație.

În timpul de iarnă cercul organizează un

cielu de conferințe în limba franceză sau română, cu contribuția profesorilor din misiunea franceză și conferențieri români.

Membrii cercului cari contribuie cu o mică cotizație întrebuințează biblioteca, împrumutând cărțile acasă. Am amintit cuvântul cotizație, dar aceasta nu se cere celor ce consultă ziarele, revistele sau materialul documentar expus în sală. 1000 cărți distractive (romane, teatru, nuvele, etc.) stau la dispoziția membrilor.

Tezaurul cercului îl formează biblioteca de documentare și popularizarea științelor, în care tinerii intelectuali: profesori, avocați, magistrați, preoți, etc. vor găsi un bogat material de informație în principalele ramuri ale științei în cele șase sute de volume (critică literară, științele matematice, fizico-chimice, istorie, geografie, drept, filosofie, economie politică etc.)

Membrii cercului au avut fericirea de a primi în săptămâna trecută în mijlocul lor pe Dl. Dupront, fost elev al Școlii Normale Superioare, fost profesor al Școlii Franceze din Roma. D-sa este și șeful Misiunii Franceze și directorul Institutului Francez de Inalte Studii în România. Activitatea acestui institut se desfășură prin:

I. Cursul Institutului în colaborare cu profesori dela Universitățile din Franța.

II. Schimburi intelectuale, cari au început înainte de acordul cultural și cari l-au determinat pe acesta:

a) Schimburi de profesori și conferențieri.

b) Burse (5) pentru Franța, tinerilor profesori români de I. franceză.

c) Burse pentru călătorie de vară (în anul 1938 s'a vizitat provincia Bourgogne, Parisul și cursurile dela Dijon).

d) Aprovizionarea cu cărți a instituțiilor cari urmăresc de a se iniția în cultura franceză.

Dl. Dupront are deja locul fixat în istoria culturală a neamului nostru ca autor al acordului cultural Franco-Român.

D-sa a sosit în oraș Miercuri seara în 11 Maiu, fiind oaspele D-lui Augustin Munteanu, directorul Băncii Banatului și președintele Cercului Franco-Român.

Ziua următoare ambasadorul culturii franceze a ținut să simbolizeze legăturile spirituale între cele două națiuni surori prin vizita la prințul Bisericii ortodoxe, Prea Sfinția Sa Dr. Lazarescu în societatea Prea Cuvioșiei Sale D-lui Protosințel Busuioc fost student la facultățile din Strasburg, a D-lui prof. Papavoine și a D-lui Director Augustin Munteanu.

A fost plăcut surprins când Prea Sfinția Sa i-a arătat că în eparhia sa există legături spirituale cu Franța. Distinși absolvenți ai Aca-

demiei din loc, au frecventat Academia din Strasburg și ca aceste tradiții se vor continua și în viitor. Dl. Dupront a predat Prea Sfinției Sale salutul Monseniorului Beaussart, episcopul auxiliar al Parisului, care a regretat că timpul scurt nu i-a permis ca să-l viziteze la reședința sa.

După masă la ora 4 a avut loc o recepție la Cercul Franco-Român. Președintele cercului Dl. Munteanu printr'o mișcătoare cuvântare definiște misiunea dl. Dupront, arătând marile lui merite pentru legăturile spirituale dintre România și Franța. Apoi determină scopul acestei manifestațiuni și exaltă amiciția franco-română. Dl Dupront a vorbit cu modestia sa caracteristică, fermecând ascultătorii prin profunzimea gândirii sale, cu finețea cu care redă cele mai subtile nuanțe ale ideii. A arătat respectul valorilor individuale spirituale, cari formează o piatră prețioasă în valorile spirituale ale colectivității. A arătat că Franța nu este ingrata, ea nu uită pe acei ce se străduiesc pentru strângerea acestor legături spirituale. Drept recunoștință pentru o astfel de strădanie — predă D-lui Munteanu *Palmele Academice*, decorația celor ce au binemeritat pentru cultură, creatorul și animatorul cercului, în colaborare cu Dl profesor Papavoine.

Activitatea și atașamentul D-lui Munteanu pentru Franța sunt cunoscute de românii bănățeni.

Dl Munteanu, emoționat, mulțumește de surprinderea ce i s'a făcut prin înalta distincție ce i s'a acordat și promite că va munci cu aceiași râvnă și în viitor.

Dl Dupront oferă *vinul de onoare* serbătorului și asistenților, prin tradiționala șampanie. Se întreține apoi individual cu toți cei prezenți, cari au reprezentat intelectualitatea orașului. Și-a exprimat plăcerea pe care i-a făcut-o Caransebeșul, și dorește ca intelectualii din oraș să profite de ospitalitatea Cercului Franco-Român.

Seara a plecat la Lugoj, ca Sâmbătă să revie la Caransebeș, unde a inspectat Liceul, întreținându-se cu elevii pe cari i-a îndemnat să cetească pentru a-și spori cultura națională și prin aportul civilizației franceze.

După amiază, împreună cu d-l profesor R. Papavoine, a vizitat Sarmisegetusa, plecând seara spre București.

Suntem recunoscători d-lor Munteanu și Papavoine pentru căminul de cultură franceză ce l-au creat în orașul nostru și suntem fericiți că d-l Dupront, apreciind frumoasele lor năzuințe, a luat acest așezământ sub patronajul său și l-a dotat cum nici visa nu am fi îndrăznit.

Cuvântare

la înmormântarea unei femei sărmâne.

Jalnici ascultători!

Ce poate fi mai groaznic decât focul, care în miez de noapte se năpustește asupra casei omului sărac și până când vine ajutorul oamenilor el mistue tot, făcând din cuibul cald al unei familii un morman de cenușe. Și dacă nu s'ar găsi nici măcar o singură inimă bună de creștin ca să primească copiii înfricoșați de flăcările pustiitoare ale focului, ei s'ar liniști și ar dormi dulce măcar în mijlocul drumului fiind mama lor lângă ei.

De astădată moartea, bătrână ca toate veacurile dar necunosătoare de milă a fost mai năpraznică decât focul cel fără de veste, fiindcă a smuls din mijlocul a patru copilași pe mama lor, pe acea mamă bună, care în toate zilele, dacă nu a avut de altundeva, din pietrii seci a cules pâne pentru prunci.

Moartea puternică, dar oarbă, a cosit pe acea mamă săracă în cele pământeste dar foarte bogată în iubire care a fost în stare să umble tremurând, făcând din hainele ei puține hăinuțe copiilor ei. De câte ori nu ați văzut-o voi vecinii ei cum muncea din greu toată ziua și când se apropia ceasul să vină acasă, nu mai simțea nici o oboseală, era ușoară ca un fulg de peană și bucuroasă ca o pasere cântăreață când își vedea copiii eșindu-i în cale.

Mama! mama! strigau toți patru știind că maica lor le aduce măcar un strop de dulceață dacă nu mai mult.

Această mamă care nu și-ar fi părăsit copiii pentru nici o împărăție din lume, se desparte pentru totdeauna de ei fără cuvânt și fără îmbrățișări.

Jalnici ascultători!

Toți câți ne-am adunat la această tristă privedește suntem ispitiți să credem că drumul vieții al acestor patru copilași orfani de azi încolo va fi pustiu și negru! Oh nu! Fie o cale cât de părăsită de oameni și de paseri chiar în această viață, Tatăl cel Ceresc nu zăbovește să ne iasă în cale. Când suntem părăsiți de toți, Dumnezeu este cel ce ne însoțește cu iubirea și mila Lui.

Când nu va mai fi pâne și nici inimi cari să o deie, Făcătorul cerului și al pământului ne potolește foamea și setea cum le-a potolit și proorocului Ilie.

În ceasurile grele, când nimeni din lumea aceasta nu ne aude și nu ne înțelege plânsetul,

îl aude Domnul cum l-a auzit și înțeles pe bolnavul dela lacul Vitezda de care nu se îndura nimeni.

Jalnici ascultători!

Copilașii cari plâng așa de sfâșietor în urma mamei lor, cu ziua de azi rămân în grija și paza Domnului. Ați văzut cum merg roțile încărcate și pe dreapta și pe stânga drumului de câmp iar la mijloc cresc cele mai frumoase flori. Nu le-a sădit mână omenească, nu le udă și nu le îngrijește nici o mână omenească și totuși ce frumoase sunt, fiindcă sunt în paza Domnului!

Asemenea florilor de câmp, vor crește și acești copilași ocrotiți și păziți de Domnul.

Dormi în pace tu mamă bună! Ești vrednică de răsplata cerului fiindcă ai suferit și ai muncit atât de mult pe pământ și ai fost o mamă iubitoare a copiilor tăi până în ultima clipă. Tatăl cel Ceresc îți ia azi locul și o să deie copiilor tăi belșug de iubire și de milă. Amin.

Dr. Ștefan Cioroianu
protopresbiter.

Elementul sârb în Clisură (Banat).

de Pr. Al. Gruța.

(Continuare)

Din acest punct de vedere, pe aceste meleaguri, ai impresia că viețuiești pe cine știe ce glie streină, cu suflete aparte de duhul național. Te doare sufletul, ori cât te-ai îndeletnici să-i iubești pe acești trați-sârbi, când trăind cu dânșii, aici la fața locului, îi vezi cu câtă aviditate și nesațiu savurează dânșii, răpirile de suflete și conștiințe dintre românii de baștină printre cari s'au pripășit dânșii.

Doina noastră atât de scumpă și de cântată pe întinsul țării noastre, aici e rară ca să nu zicem inexistentă. Dacă totuși întâmplător, se aude vreo melodie de doină sau altă cântare neaoșă, nu-ți vine să crezi urechilor și cauți să te oprești locului, cu ochii înlăcrimați de bucurie pentru a putea intercepta profund o „raritate“, vorba și suflul românesc ce se aude hăuind.

Intri, dacă e sârbătoare, în vre-un sat din acestca, și dai peste un tineret saltând mereu aceleași „jichine colo, magiarați, etc“. Influența nefastă a acestor jocuri cu caracter sârbesc, a pătruns chiar și în unele sate curat românești, unde la fel nu vezi saltând decât numai de astea, sau alte schimonosiri.

Nu mai vorbim de port. Acesta dacă nu e împetrișat, e cu caracter sârbesc pretutindenea.

Onoare ne fac însă, „bufenii“ (coloniști olteni) din unele comune românești ca; Boșneag (Moldova-nouă), și mai ales Coronini, cari au reușit să-și păstreze — la sărbători mai ales — vechiul și pitorescul costum românesc (oltean zis „bufănesc“).

Cât de mult și-au înstreinat cunoștința de Neam, acești rătăciți și pierduți fii ai noștri, putem vedea, pentru a fi mai preciși și din următoarea acțiune pe teren: Aflând o sumedenie de nume curat românești, printre așa zișii sârbi de azi de pe aici, cu „puzderia“, după cum ne-a dat citate de nume de acestea și Păr. T. Constantin, în lucrarea frăției sale. „Sărbii din Lescovița“, nume ca: Balea, Brăila, Cioancă, Tundra, etc. și ocupându-mă de trecutul și originea acestor familii, am reușit să le pot dovedi — ceace mulți au și recunoscut — locul și originea de baștină a acestora, din sate curat românești, la zeci de km. depărtare de Clisură (Banat) și pe unde încă și azi mai au mulți dintre dânșii și rude. Totuși îndrăsnesc, în fața acestor neputințe de explicare să considere toate acestea ca simple ipoteze inventate de noi, fără a se clinti din nația lor de azi, sârbă. La întrebarea, pusă în acest senz, cei mai mulți mi-au răspuns cam în felul următor: „Păi, o fi părinte!“ dar ăla (cel care a venit mai întâiu dintre ai lor pe aici) a fost Deda meu, însă tata și mama mea sunt aici, iar noi tot aici am fost născuți. Aici trebuie notat faptul important, că deda, tata și fiii aceștia, odată stabiliți pe Clisură prin satele mixte și cu majorități sârbe, s'au căsătorit, mai toți cu fete sau femei sârboace (ginere în casă), în care caz, explicația vine dela sine: Mama își desmeardă și leagănă pruncii în cântecul și limba ei.

În fruntea tuturor mijloacelor de cutropire, de către elementul sârb a celui român, tronează biserica ort. sârbă, care în decursul istoriei și-a avut contribuția ei considerabilă și plină de succese, în această materie, după cum s'a putut vedea — în câtva — și din cele anterioare. Nu trebuie decât să amintim faptul — în această gamă de presiuni din partea bisericii ort. sârbe — că, la 1821, Vlădica sârbesc, Vitomirovici al Vârșetului, a dat o circulară, în senzul ca la toate numele românești fără sufixul „ici“ să li se adauge în matricolele de hotezuri acest sufix, așa familia Ursu a ajuns: Ursulovici; Gruia Gruici, etc.

Cu toate aceste pierderi, în decursul istoriei, totuși — deși tardivă — salvatoare și binecuvântată a fost măsura luată de cei mai mari ai noștri, în urma convenției școlare și bisericești, dintre cele două state vecine și amice în 1935,

când s'au trimis în toate satele cu populații mixte din Clisură, preoți-catiheți, elemente tinere, pline de idealism și energii bogate, crescuți și încălziți la altarul Patriei, pentru cari înțeleg să conlucre din răspuseri până la sacrificiu.

(Urmează)

Ș T I R I

Ziua Eroilor, popas consacrat pomenirii memoriei celor căzuți pentru patrie, a fost prăznuit cu solemnitate deosebit de pioasă în orașul nostru. După sf. liturgie s'a făcut procesiune la cimitirul eroilor, luând parte însuși Prea Sfințitul Părinte Episcop. La cimitir, după rugăciunea pentru fericita odihnă a sufletelor celor adormiți, au vorbit deosebit de mișcător: pâr. Octavian Tursa din partea Bisericii, d-l Maior Serafin Dragulescu din partea armatei și d-l dir. Matei Armaș din partea școalelor. Impresionant a fost programul executat de străjeri, cântecele lor naționale — presărarea de flori pe mormintele grijite de mâinile lor, mișcând toate inimile. Prin fața mormintelor a urmat apoi defilarea. Seara s'a făcut retragere cu torțe.

Sărbătorirea unui cărturar. Profesorii Facultății de teologie din Cernăuți au sărbătorit pe pâr. prof. Dr. Vasile Gheorghiu cu ocazia pensionării sf. sale, publicând totodată un număr festiv al revistei „Candela“. Părintele Gheorghiu a rămas, din considerație la meritele excepționale ce are, și pe mai departe profesor onorar.

O frumoasă comemorare. La 23 Aprilie anul acesta biserica din Vlaicuța a implinit 130 de ani dela sfințirea ei. Din inițiativa preotului Virgil Oprea evenimentul a fost sărbătorit cu multă evlavie și solemnitate. S'a făcut parastas pentru odihna sufletească a preoților și a învățătorilor cari au condus într'ansa laudă și preamărire lui Dumnezeu, ca și pentru creștinii răposați cari au zidit sfântul lăcaș. Întru pomenirea memoriei lor s'au colectat bani cumpărându-se un frumos prapore, care a fost sfințit în ziua acestui praznic cucernic. Tot în acea zi s'au cununat 25 perechi concubini și s'a făcut primirea în Biserică a două sectare nazarinene. Vrednicul preot al parohiei a împărțit, cu acest prilej, câteva zeci de cărți de rugăciune creștinilor buni cercetători ai sfintei biserici.

Mașină de treierat.

Cu putere de 10 cai mânată cu benzină în stare bună se vinde din mână liberă la

DIMITRIE RĂBĂGIA

Caransebeș Str. Ep. Popea Nr. 30

Notă oficială

Nr. 3050 Sc. 1939.

Pe urma hotărârilor luate de Adunările eparhiale din trecut, am dispus ca să se trimită dela Bibliotecă noastră cărți potrivite pentru premiarea elevilor cu purtare bună și silitori la Religie.

Cărțile s'au trimis pe adresa Prea On. Oficii Protopopești; de unde vor fi ridicate de preoți ocazional, iar costul lor, care întrucât nu intră la Cassieria noastră eparhială până la 30 Iunie a. c. va fi reținut din salariul purtătorului Oficiului parohial, care — la rându-i — va ridica banii dela sf. biserică.

Caransebeș, la 15 Maiu 1939.

Consiliul eparhial.

Mulțumită.

Țin ca și pe această cale să exprim sincerile mele mulțumiri tuturor celor cari prin participare, flori, cununi și condoleanțe au căutat să-mi aline durerea ce mi-a cauzat-o moartea neuitatei și iubitei mele soții

Persida Blidariu născ. Gorun.

Totodată țin să mulțumesc și P. O. D. Protopop Dr. A. Mihaescu, preoților: G. Vior-Jdioara, S. Secoșan și A. Rusulescu - Criciova, N. Sintescu - Lugoj, A. Groza - Gavojdia, H. Vișoiu - Giroc (Eparhia Arad) și A. Chepic - Crivina, cari au săvârșit actul înmormântării, d-lor învățători din localitate și jur, precum și corului local și tuturor celor ce au participat.

Preotul **D. Blidariu**, Jdioara.

„BANCA BANATULUI“

Institut de credit și comerț, societate pe acțiuni
Caransebeș (jud. Severin)

Capital și Rezerve Lei 2,589.896. Inscrisă în Reg. Of. Bancar sub Nr. 9.

Bilanț încheiat la 31 Decembrie 1938.
Aprobat de Adunarea generală din 29 Aprilie 1939.

ACTIV. Cassa: numerar efectiv Lei 416.422— Disponibil la B. N. R. Lei 46.902— Disponibil la bănci: în țară Lei 1,152.477—, Portofoliul de scont: plătit în țară, în portofoliu Lei 3,801.860—, reescontat Lei 4,494.390— Debitori beneficiind de legea lichidării datoritorilor din 7 Aprilie 1934 (cota rămasă) Lei 2,203.066— Portofoliul de titluri: Plasamentul fondului de rezervă legală. Titluri românești, cotate la bursă (val. nom. Lei 74.000—) Lei 108.355— Imobile: necesare comerțului propriu și alte imobile Lei 1— Mobilier Lei 1— Totalul activului Lei 12,223.474.

PASIV. Capital social Lei 2,000.000— Fondul de rezervă legală Lei 300.000— Fondul de rezervă statutară Lei 289.896— Depuneri spre fructificare: din țară, pe livrete de economii (cota de plată) Lei 3,641.043— Angajamente de reescont: în țară, la B. N. R. Lei 4,494.390— Creditori în cont curent: din țară, Banca Românească Lei 963.435— Dividend: dividende neridicate Lei 23.810— Dobânzi tranzitoare Lei 200.000— Beneficiul net Lei 310.900— Totalul pasivului Lei 12,223.474.

Conturi de ordine:

DEBIT. Cauțiuni statutare Lei 341.000— Ipoteeci: dela debit. în conversiune Lei 7,801.900—, dela debit. la scont Lei 6,649.170— Total Lei 14,792.070—

CREDIT. Deponenți de cauțiuni statutare Lei 341.000— Deponenți de ipoteeci Lei 14,451.070— Total Lei 14,792.070—

Contul Profit și Pierdere:

DEBIT. Cheltueli de administrație: Salarii Lei 202.050— Diverse Lei 101.008— Impozite și taxe Lei 38.326— Dobânzi plătite la reescont Lei 148.488— Beneficiul net Lei 310.900— Total Lei 800.772—

CREDIT. Dobânzi încasate Lei 733.925— Venitul imobilelor Lei 60.500— Venitul portofoliului de titluri Lei 6.347— Total Lei 800.772—

Consiliul de Administrație.

Tribunalul Caransebeș ca instanță comercială. Prezentul bilanț încheiat la 31 Decembrie 1938, al Băncii Banatului Societate anonimă din Caransebeș, se legalizează de noi, conform art. 10 din legea bancară se îndrumă Banca a-1 insera în Buletinul Bancar și în Monitorul Oficial. Caransebeș la 4 Maiu 1939. Petre Popovici Judecătorul firmelor. Traian St. Guiu Grefier. L. S.

Judecătoria mixtă Caransebeș, secția c. f.

Nr. 420/1939 c. f.

Publicațiune suplimentară de licitație.

În cauză de executare a urm. Dr. Ianculovici Gheorghe din Caransebeș îndreptată contra urmăritei Sofia Martin Capușă născ. Gambor dom. în Caransebeș pentru suma de 20.000 lei capital și acc. Cauză în care s'a ordonat licitația, prin publicația Nr. 2476/1938 c. f., fixându-se a se ține licitația în ziua de **1 Iulie 1939 ora 9 la secția c. f.**, asupra imobilelor cuprinse în c. f. a comunei Caransebeș în coala c. f. Nr. 1452, 1453. Se aduce la cunoștința publică, că în baza § 167 legea LX din 1881 această licitație se va ține și în scopul încasării creanței de 20.000 lei capital și acc. a urm. Dr. Ciobanu Pompiliu din Timișoara. Se va comunica: Dr. Gheorghe Ianculovici adv. Sofia Martin Capușă născ. Gambor, Dr. Pompiliu Cioban adv. Pe tabla de afișare, la dosar.

Caransebeș, la 25 Februarie 1939.

Judecător **Leo Petö.**

Dir. c. f. **D. Lăzărel.**

Pentru conformitate:

D. Lăzărel directorul c. f.

„PĂRVOVANA“
INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII CA SOCIETATE PE ACȚII ÎN PĂRVOVA.
 Înscrisă în Registrul Bancar sub No. 16 din 1935.

Contul Bilanț la 31 Decembrie 1938.

Activ Aprobat de adunarea generală ordinară dela 30 Aprilie 1939. Pasiv

Cassa. numerar efectiv		45.531		Capital social		605.000
Portofoliul de titluri:				Fond de rezervă statutar	152.700	
acțiuni necotate la bursă valoarea nominală 59.000, valoarea reală 28.300		28.300		Fondul Zaharie Miulescu	100.000	
Plasamentul Fondului de rezervă:				Fond pentru creanțe dubioase	265.000	517.700
efecte publice garant. de Stat în portofoliu valoarea nominală 4.000, valoarea reală 1.500		1.500		Diferență de curs nerealizată la portofoliul de titluri		28.299
Portofoliul de scont, plătit în țară:				Depuneri spre fructificare din țară:		
cambii fără garanții speciale în portofoliu		155.480		a) cu livrete de economii nominative dar plătibile la purtător pe termen	327.233	
Creanțe în conversiune, conform legii din 7 IV 1934:				b) depuneri vechi reduse pe termen	107.258	434.491
cota redusă	1.591.016			Creditori din țară:		
reescontate	475.265	2.066.281		a) creditori reduși pe termen	46.200	
Mobilier				b) rate întârziate pe termen	115.202	
				c) creditori noi pe termen	3.604	165.006
				Angajamente de reescont în țară:		
		2.297.093		Cambii în conversiune cota redusă		475.265
				Dividende neridicate		5.160
				Conturi diverse creditoare		18.491
				Conturi transitoare creditoare		15.000
				Beneficiul net		32.681
						2.297.093

Conturi de ordine

Cauțiuni statutare		110.000		Deponenți de cauțiuni statutare		110.000
		110.000				110.000

Debit

Contul Profit și Pierdere la 31 Decembrie 1938.

Credit

Cheltuieli de administrație:				Dobânzi încasate:		
a) salare și indemnizații	24.000			dela portofoliul de scont		72.414
b) diverse	22.158	46.158		Venitul portofoliului de titluri	1.220	
Impozite și taxe			1.359	Beneficii diverse	21.459	22.679
Dobânzi plătite:						
a) la depuneri	12.534					
b) la cont curent	2.361	14.895				
Beneficiul net			32.681			
			95.093			95.093

Pârvova, la 31 Decembrie 1938.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE :

Pentru contabilitate :

Zaharie Miulescu ss.
director executiv.

Isidor Tătariu ss.
președinte-expert contabil.

Romul G. Ancușa ss.

Romul Boldea ss.

Gh. Uzonescu ss.

Zaharie Jurchescu ss.

Isac Hațegan ss.

Nicolae Iocșa ss.

Verificat și găsit în conformitate cu codul de comerț și legea pentru organizarea și reglementarea comerțului de bancă.

Pârvova, la 26 Februarie 1939.

Dănilă Laitin ss.

Mihail Cristescu ss.

Ilie Draghiciu ss.

Nicolae Fișteag ss.

Petru Baderoa ss.

Tribunalul Caransebeș ca instanță comercială. No. 19-5 V. 1939 Prezentul Bilanț și Contul de Profit și Pierdere al Institutului de credit și economii s. p. a. „Pârvovana“ din Pârvova, se legalizează de noi și în conformitate cu art. 10 din legea bancară se îndrumă banca a-I insera.

Caransebeș la 5 Mai 1939. Judecătorul firmelor ss. Petru Popoviciu, Greșier ss. Traian St. Guiu. L. S.

"BANCA POPORALĂ" Institut de credit și economii ca societate pe acții în Caransebeș. Capital social Lei 10,000.000
Rezerve Lei 521.000.

Telefon Nr. 43.

Filiale: Bozovici, Teregova și Buzias.
Expozitură: Eșelnița.

Reg. soc. bancare 13/1934.

Bilanț încheiat la 31 Decembrie 1938

Aprobat de adunarea generală ord. din 27 Aprilie 1939.

Activ			Pasiv		
Cassa :			Capital social		10,000.000
a) numerar efectiv	367.149		Fond de rezervă statutar	283.613	
b) disponibil la Banca Naț. a Rom.	23.131	390.280	" pentru creanțe dubioase	237.450	521.063
Portofoliul de titluri :			Diferență de curs nerealizată la portof. de titluri		219.790
I. Titluri românești cu venit fix :			Fond de pensie și ajutor al funcționarilor		1,007.114
In port. V. N. V. R. Gajate V. R. V. R.			Depuneri spre fructificare:		
Efecte publice . . . 633.500 142.890 270.850	413.740		a) cu livrete de economii nominative, dar plătibile la purtător, pe termen	639.842	
II. Cu venit variabil:			b) Depuneri vechi reduse — pe termen	10,638.855	11,278.697
Acțiuni cot. la bursă 103.000 143.910	143.910	677.140	Creditori din țară:		
" necotate " " 349.400 119.490	119.490		a) Creditori reduși — pe termen	146.876	
1,085.900 406.290 270.850			b) Rate întârziate " "	2,560.081	
Plasamentul fondului de rezervă:			c) Creditori noi " "	462.205	3,169.162
Efecte publice garant. de stat în portof. V. N.		256.100	Angajamente de reescont :		
Portofoliul de scont:			I. In țară :		
Plătibil în țară :			a) Curente la B. N. R. provenite din Efecte scont	21.400	
a) Cambii fără garanții speciale în portof.	1,197.115		b) Curente la alte Bănci provenite din Efecte scont	7.000	
b) " garantate cu ipotecă " "	1,874.520	3,100.035	II. In conversiune cota redusă :		
c) " reescontate	28.400		c) la Banca Naț. a Rom.	736.289	
din care în suferință Lei 217.345			d) la alte Bănci	197.197	961.886
Debitori:		116.609	Dividende neridicate		48.395
Din țară fără garanții speciale			Conturi diverse (creditoare)		503.807
Creanțe în conversiune conf. legii din 7/IV. 1934 (cota redusă)	18,539.987	19,473.473	Conturi transitoare (creditoare)		125.000
Reescontate la Banca Naț. și alte Bănci	933.486		Beneficiul net		309.725
Imobile:					
a) pentru uzul propriu	2,456.000	3,151.000			
b) de vânzare	695.000				
Mobilier		2			
Conturi diverse (Efectele fondului de pensie)		980.000			
		28,144.639			28,144.639
Conturi de ordine :			Conturi de ordine :		
Cauțiuni statutare		500.000	Deponenți de cauțiuni statutare		500.000
Ipoteci și garanții diverse		10,703.242	" " ipotecă și garanții diverse		10,703.242
Depozite de titluri și alte valori în păstrare		112.475	" " titluri și alte val. în păstrare		112.475
		11,315.717			11,315.717

Debit			Contul Profit și Pierdere			Credit		
Cheltuieli de administrație :			Dobânzi încasate :					
a) Salarii și indemnizații	478.240	620.292	Dela Portofoliul de scont		624.493			
b) Diverse	142.052	87.823	Venitul portofoliului de titluri	68.812				
Impozite și taxe			Venitul imobilelor	396.220	465.032			
Dobânzi plătite :			Beneficii diverse		91.057			
a) la Depuneri	149.417	162.742						
b) la Reescont	13.325	309.725						
Beneficiul net		1,180.582						1,180.582

Caransebeș, la 31 Decembrie 1938.

Pentru contabilitate :

Isidor Tătăriu
Director general, expert contabil

Consiliul de Administrație :

Constantin Căltiun
Director, expert contabilRomul G. Ancușa
președintele Cons. de Adm.Romulus Boldea
Ioan GețiaDr. Dimitrie Borca
Gheorghe Noșgea

Iancu Băcilă

Iosif Căpușa
Vasile Tărian

Subsemnatul Consiliu de Cenzori am verificat conturile prezente și le-am găsit în conformitate cu codul de comerț și cu legea pentru organizarea și reglementarea comerțului de bancă.

Caransebeș, la 1 Februarie 1939.

Ioan Popovici, președinte. Dr. Dimitrie Ciurciu Nicolae Ivanescu Zaharie Miulescu Dumitru Rădao, expert contabil.

Tribunalul Caransebeș ca instanță comercială. No. 18/5/V/1939. Prezentul Bilanț și contul de Profit și Pierdere al Băncii Poporale Institut de credit și economii S. P. A. din Caransebeș, se legalizează de noi și în conformitate cu art. 10 din legea bancară se îndrumă banca a-l însera. Caransebeș la 5 Mai 1939. Judecătorul firmelor ss. Petru Popoviciu, Grefier ss. Traian St. Guiu. L. S.

Redactor responsabil: NICOLAE CORNEAN, consilier eparhial.

Tiparul și editura Tipografiei Diecezane Caransebeș